

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova
Comisia de licențiere a profesiei de avocat

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com, www.uam.md

HOTĂRÂRE

nr.1/1/2024 din 16.01.2024

I. CIRCUMSTANȚE GENERALE

1. Comisia de Licențiere (CL) din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova (UARM) a organizat în perioada 27 – 29 noiembrie 2023, în conformitate cu prevederile art.42 alin.(5), din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și art.46 alin.(5) din Statutul profesiei de avocat, examenul de calificare în profesia de avocat.
2. Prin hotărârile nr.4/25/2023 din 27.11.2023 și nr.4/27/2023 din 29.11.2023 a fost hotărât de a constata nepromovarea examenului de calificare în profesia de avocat (proba orală) și neadmiterea în profesia de avocat, a mai multor candidați printre care: Gheorghe CACIUC (Punctajul final de 42,4) și Ilie CHIRTOACĂ (Punctajul final de 43,8).
3. În temeiul art. 28¹ din Statutul Profesiei de Avocat și Legii cu privire la avocatură, candidații nominalizați mai sus au contestat rezultatele examenului de admitere la stagiul și rezultatele examenului de calificare la Comisia de soluționare a contestațiilor din Cadrul UARM.
4. Prin Hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor nr. CSC/1/3/2023 din 06.12.2023 a fost decis de a admite contestațiile candidaților Gheorghe CACIUC și Ilie CHIRTOACĂ.

II. PROCEDURA

5. În conformitate cu Legea Nr. 1260 din 19-07-2002 cu privire la avocatură, art. 20, al. 1, Pentru a fi admisă în profesie, persoana susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat. A promovat examenul persoana care a acumulat cel puțin punctajul minim stabilit în statutul profesiei de avocat. Modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat. Hotărârea privind admiterea în profesia de avocat se adoptă și se comunică persoanei care a susținut examenul de calificare în termen de 10 zile de la data susținerii.
6. În conformitate cu prevederile Statutului Profesiei de Avocat, art. 27, atât proba scrisă, cât și proba orală se vor baza pe rezolvarea problemelor de drept, în baza unei tematici aprobate în preliminar de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat și plasate cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea examenului de calificare pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților.

7. Ambele probe ale examenului de calificare se vor baza doar pe probleme de drept în privința cărora există o poziție juridică univocă.
8. Potrivit art. 28 din Statut, examenul de calificare cuprinde proba scrisă și proba orală. Proba scrisă are drept scop aprecierea abilităților practice de aplicare a cunoștințelor în materie de drept și de întocmire a actelor juridice. Proba orală are drept scop aprecierea abilităților de expunere și argumentare a opiniei proprii în materie de drept. În cadrul probei orale, fiecare candidat trage la sorți cele 3 spețe la care trebuie să răspundă și dispune de 60 de minute pentru pregătirea răspunsului. Candidatul va răspunde concis și clar la fiecare speță. Răspunsul candidatului va fi înregistrat audio și/sau video. Pentru proba scrisă și proba orală, punctajul maxim oferit pentru fiecare subiect și speță este de 20 de puncte, iar punctajul maxim pe care un candidat poate să-l obțină la fiecare probă este de 60 de puncte. Punctajul acordat candidatului pentru fiecare speță se înscrie în fișa de evaluare a fiecărui membru al Comisiei de licențiere a profesiei de avocat. Prima probă a examenului este promovată de către candidatul care a acumulat punctajul final de cel puțin 45 de puncte. Doar candidații care au promovat prima probă sunt admiși la a doua probă. Examenul de calificare este promovat de către candidatul care a acumulat punctajul final de cel puțin 45 de puncte la a doua probă.
9. Comisia de licențiere a profesiei de avocat adoptă o hotărîre cu privire la fiecare probă a examenului. Hotărîrea comisiei include punctajul final obținut de către fiecare candidat și punctajul total oferit de către fiecare membru al Comisiei de licențiere a profesiei de avocat fiecărui candidat. Hotărîrea Comisiei se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților în cel mult 24 de ore de la adoptare. Publicarea hotărîrii pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților echivalează cu comunicarea hotărîrii către fiecare candidat și exclude necesitatea unei notificări suplimentare.
10. Candidatul poate contesta hotărîrea cu privire la nepromovarea primei probe sau a examenului la Comisia de soluționare a contestațiilor, în termen de 3 zile de la publicare.
11. Potrivit art. 28¹, contestațiile asupra hotărîrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat privind rezultatele examenului de admitere la stagiu și ale examenului de calificare se examinează de Comisia de soluționare a contestațiilor. Contestațiile se depun la sediul Uniunii Avocaților din Republica Moldova sau prin poștă electronică.
12. Pentru prima probă a examenului de calificare în profesie este evaluată lucrarea scrisă a candidatului. Pentru a doua probă a examenului de calificare în profesie este evaluată prestația candidatului (înregistrarea ei video/audio) în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.
13. Punctajul mediu obținut dintre punctajul final oferit de Comisia de licențiere și punctajul final oferit de Comisia de soluționare a contestațiilor reprezintă rezultatul examinării contestației. Contestația se consideră admisă, dacă punctajul mediu astfel obținut este de cel puțin 45 de puncte, în care caz Comisia de soluționare a contestațiilor acordă calificativul admis.

14. Comisia de soluționare a contestațiilor, cu votul majorității membrilor săi, adoptă o hotărâre cu privire la rezultatul examinării contestațiilor, care va indica punctajul oferit de către fiecare membru al Comisiei de soluționare a contestațiilor fiecărui candidat, care a depus contestația cu privire la examenul de calificare, fie, după caz, răspunsurile de la examenul de admitere la stagiul care au fost apreciate greșit de către Comisia de licențiere.
15. Hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor este expediată Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, este adusă la cunoștința Consiliului Uniunii Avocaților și se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților în cel mult 24 de ore de la adoptare.
16. În cazul în care contestația a fost admisă, Comisia de licențiere a profesiei de avocat va emite hotărârea privind admiterea candidatului la stagiul profesional, la proba a doua a examenului de calificare sau în profesie, după caz.

III. HOTĂRÂREA COMISIEI DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR NR. CSC/1/3/2023. VICIUL DEOSEBIT DE GRAV

17. Având în vedere normele legale citate mai sus, în cadrul procesului de calificare pentru profesia de avocat, Comisia de Licențiere, ca entitate responsabilă de organizarea și supravegherea examenelor de calificare, a constatat unele preocupări privind integritatea și echitatea procedurilor aplicate de Comisia de Soluționare a Contestațiilor, care reprezintă un viciu deosebit de grav în sensul art. 141 al Codului Administrativ, reieșind din circumstanțele expuse mai jos.
18. Astfel, în activitatea recentă a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, desfășurată la data de 6 decembrie 2023, s-au constatat cazuri ce ridică semne de întrebare asupra corectitudinii și transparenței procesului de reevaluare a candidaților. Situația candidaților Ilie CHIRTOACĂ și Gheorghe CACIUC, respinși în urma examenului, sugerează posibile practici discutabile și arbitrare din partea Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.
19. Aceste evenimente au creat neliniște în rândul candidaților și al comunității juridice, ridicând întrebări despre integritatea mecanismelor de evaluare și promovare în cadrul profesiei de avocat. Este necesară o analiză detaliată și acțiuni imediate pentru a asigura un proces echitabil și transparent, în conformitate cu principiile deontologice și normele legale relevante pentru profesia de avocat în Republica Moldova.
20. Este crucial să se recunoască că, conform Legii nr. 1260-XV și Statutul profesiei de avocat, procesul de calificare și licențiere trebuie să fie imparțial și just. Orice abatere de la aceste principii fundamentale compromite credibilitatea sistemului de licențiere și încrederea publică în integritatea profesiei juridice. Rolul Comisiilor de Soluționare a Contestațiilor include nu doar evaluarea competenței candidaților, dar și asigurarea conformității fiecărei etape a procesului de examinare cu standardele etice și profesionale cele mai înalte.
21. În acest sens, CL subliniază necesitatea unei analize riguroase a procedurilor de contestație și reevaluare pentru identificarea și corectarea oricăror nereguli sau abateri.

22. Acest act administrativ abordează preocupările legate de procesul de evaluare efectuat de Comisia de Soluționare a Contestațiilor. În perioada 27 – 29 noiembrie 2023, mai mulți candidați, inclusiv Ilie Chirtoacă și Gheorghe Caciuc, nu au atins pragul necesar de 45 din 60 de puncte la proba orală a examenului de calificare în profesia de avocat.
23. Candidații menționați au depus contestații la Comisia de Soluționare a Contestațiilor. Prin Hotărârea nr. CSC/1/3/2023, comisia, formată din membrii Irina Burac-Mihalachi, Adrian Cojocaru, Vadim Lupan, Dina Potereanu și Igor Tuhari, a examinat și acceptat contestațiile, reevaluând activitatea Comisiei de Licențiere.
24. Această hotărâre a generat întrebări privind consistența și corectitudinea procesului de evaluare. Este imperios necesar să analizăm modul în care această hotărâre a fost luată, în contextul legislației și principiilor de evaluare. Acțiunile membrilor Comisiei de Soluționare a Contestațiilor nu doar că au afectat candidații actuali, dar și au impactat integritatea procesului de evaluare pentru viitorii candidați.
25. Se reafirmă că între 27 și 29 noiembrie 2023 s-a desfășurat proba orală a examenului de calificare în profesia de avocat, organizată de Comisia de Licențiere. Un număr de candidați, inclusiv Ilie Chirtoacă și Gheorghe Caciuc, nu au atins punctajul necesar de 45 din 60 de puncte. Aceștia au depus contestații la Comisia de Soluționare a Contestațiilor, care a acceptat contestațiile prin Hotărârea nr. CSC/1/3/2023 și a reevaluat activitatea Comisiei de Licențiere.
26. La cererea Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, secretariatul Comisiei de Licențiere a furnizat un set complet de documente și înregistrări esențiale pentru o evaluare corectă a performanței candidaților la examen. Setul includea spețele fiecărui candidat, răspunsurile acestora, un barem detaliat pentru fiecare speță și înregistrări audio ale răspunsurilor candidaților. Aceste materiale erau esențiale pentru o evaluare obiectivă și echitabilă și pentru asigurarea integrității procesului de examinare.
27. Cu toate acestea, informațiile indică faptul că unii membri ai Comisiei de Soluționare a Contestațiilor nu au respectat procedurile standard și principiile de evaluare corecte și obiective. Ei nu au analizat înregistrările audio și nu au aplicat baremul de evaluare stabilit, ignorând astfel procedurile standard și principiile de evaluare corecte și obiective. Acest fapt este confirmat și prin Notele informative ale unor membri ai Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.
28. Tabelul de mai jos ilustrează diferențele în punctajele acordate de membrii individuali ai Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. Există variații semnificative între punctajele acordate de diferiți membri și o discrepanță notabilă între punctajele finale ale Comisiei de Soluționare a Contestațiilor și cele ale Comisiei de Licențiere, sugerând o lipsă de coerență și potențială subiectivitate în procesul de evaluare.
29. Această situație ridică întrebări despre validitatea întregului proces de evaluare și examinare.

Numele, prenumele	Punctajul oferit de membrii Comisiei de Licențiere a profesiei					Punctajul final oferit de Comisia de soluționare a contestațiilor	Punctajul final acordat de CL	Punctajul mediu obținut dintre punctajul final oferit de Comisia de soluționare a contestațiilor și Comisia de licențiere a profesiei de avocat
	COJOCARU Adrian	LUPAN Vadim	BURAC- MIHALACHI Irina	POTERANU Dina	TUHARI Igor			
CACIUC Gheorghe	56	47	49	36	60	49,6	42,4	46,00
CHIRTOACĂ Ilie	48	44	48	40	60	48	43,8	45,90

30. Analiza tabelului de mai sus, în contextul istoric al admiterii în profesia de avocat, evidențiază un comportament arbitrar din partea unor membri ai Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. Având în vedere noile modificări la Statutul Profesiei de Avocat, care stabilesc un barem maxim de 60 de puncte, este esențială analiza istorică a punctajelor acordate la examenele de calificare anterioare.
31. Pentru a contextualiza această problemă, ne referim la examenul de calificare din 9 noiembrie 2022, unde un candidat a obținut un punctaj de 50,7, cel mai înalt sub noul sistem de evaluare. Aceasta reprezintă un standard de excelență și competență așteptat de la candidați.
32. În contrast, comportamentul arbitrar al membrilor Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, în special acordarea unui punctaj maxim de 60 de puncte, contrastează puternic cu standardul stabilit menționat mai sus. Aceasta sugerează o lipsă de consecvență și obiectivitate în procesul de evaluare, marcând o posibilă subiectivitate și arbitrarie nepotrivit unui cadru profesional și etic.
33. Acțiunile Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, în special acordarea punctajelor maxime, nu doar depășesc standardul stabilit descris mai sus, dar și contravin principiilor de evaluare echitabilă și obiectivă. Aceasta pune sub semnul întrebării integritatea întregului proces de evaluare.
34. Problemele ridicate de acțiunile Comisiei de Soluționare a Contestațiilor sunt amplificate de preocupările privind posibila incapacitate a unor membri de a efectua evaluări adecvate. Aceasta se bazează pe diferențele mari între punctajele acordate și lipsa de aliniere la standarde și precedentul istoric.
35. O evaluare corectă presupune aplicarea consecventă a criteriilor de evaluare. Variațiile mari în punctajele acordate, inclusiv punctajul maxim de 60 de puncte de către unii membri, indică o posibilă incapacitate de a respecta aceste criterii, sugerând o lipsă de competență sau de înțelegere a principiilor de bază ale procesului de evaluare.
36. Această posibilă incapacitate afectează credibilitatea rezultatelor examenului și încrederea în sistemul de licențiere a avocaților. Este crucial ca toți membrii comisiei de evaluare să fie capabili să efectueze evaluări corecte și obiective, respectând standardele și criteriile stabilite. În absența acestei asigurări, întregul proces de evaluare și admitere în profesia de avocat poate fi compromis, afectând reputația profesiei juridice în Republica Moldova.
37. Un aspect problematic identificat în analiza situației este absența prevederilor statutare specifice care să contracareze arbitrarul și incapacitatea de evaluare din partea membrilor Comisiei de Licențiere. Această lacună normativă nu doar permite, dar chiar facilitează practici contrare principiilor de obiectivitate și profesionalism, esențiale în acest proces.

38. În acest context, este esențial să se revizuiască și să se întărească prevederile statutare, introducând măsuri specifice pentru a asigura responsabilitatea și răspunderea membrilor Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. Se impune stabilirea unor criterii clare de evaluare, mecanisme de supraveghere și control.
39. Observațiile istorice arată că, în trecut, comisiile de soluționare a contestațiilor au tendința de a oferi punctaje mai mici decât cele acordate de Comisia de Licențiere. Această practică a fost constantă în cadrul a cinci sesiuni de soluționare a contestațiilor, cu membri diferiți selectați de Consiliul Uniunii Avocaților pentru fiecare sesiune, reflectând un nivel înalt de rigurozitate și o înțelegere profundă a standardelor necesare pentru admiterea în profesia de avocat.
40. În contrast, practica citată mai sus a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor pare să se abată semnificativ de la acest precedent. Punctajele mai mari acordate recent de comisie, comparativ cu cele ale Comisiei de Licențiere, sugerează un arbitrar aparent și o lipsă de consecvență față de practicile anterioare. Aceasta indică posibile neconcordanțe în aplicarea criteriilor de evaluare și ridică întrebări serioase privind integritatea procesului.
41. Este important de menționat că scopul motivării din acest act administrativ nu este de a contesta rolul esențial al Comisiei de Soluționare a Contestațiilor sau de a nega dreptul candidaților de a contesta rezultatele. Comisia de Licențiere susține existența și funcționarea corectă a acestui mecanism, care este crucial pentru asigurarea transparenței și echității în procesul de licențiere, permițând corectarea erorilor și eliminând dubii cu privire la corectitudinea evaluărilor.
42. În acest caz specific, este evident că Comisia de Licențiere a acționat cu rigurozitate și conformitate cu standardele stabilite, în timp ce abordarea actuală a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor se abate nejustificat de la aceste principii. Prin urmare, este esențial să se revizuiască și să se reevalueze practicile actuale ale Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, pentru a asigura respectarea standardelor de integritate, profesionalism și echitate care guvernează procesul de licențiere în profesia de avocat în Republica Moldova.
43. Nu în ultimul rând, analizând Hotărârea Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 (Sesizarea nr. 61g/2018), se pot extrage concluzii relevante pentru situația Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. Hotărârea accentuează importanța respectării drepturilor constituționale în procesul de examinare și licențiere, inclusiv dreptul la muncă și accesul echitabil la profesie, subliniind necesitatea unor proceduri clare și predictibile pentru contestarea rezultatelor examenelor. De asemenea, evidențiază rolul independenței și autoguvernării în profesia de avocat, relevante pentru evaluarea problemelor din activitatea Comisiei de Soluționare a Contestațiilor și stabilirea măsurilor adecvate pentru restabilirea încrederii în procesul de licențiere a avocaților.
44. Hotărârea Curții Constituționale oferă un fundament juridic pentru evaluarea proceselor și procedurilor de examinare și licențiere a avocaților. Subliniind necesitatea unui cadru legislativ clar și predictibil, aceasta reiterează importanța

regulilor și standardelor bine stabilite, care trebuie aplicate consecvent și echitabil. Acest principiu este crucial în contextul discuțiilor despre activitatea Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, unde lipsa de claritate și consecvență în aplicarea regulilor reprezintă o preocupare majoră. Hotărârea reiterează și necesitatea protejării independenței și autogovernării profesiei de avocat împotriva influențelor externe sau interne nejustificate.

45. Implicațiile hotărârii Curții Constituționale asupra activității Comisiei de Soluționare a Contestațiilor sunt semnificative. Subliniind nevoia de proceduri echitabile și transparente, hotărârea reafirmă necesitatea aplicării unor standarde riguroase și obiective în evaluarea candidaților.
46. În lumina hotărârii Curții Constituționale, se impune o reflecție serioasă asupra sistemului actual de examinare și contestare în profesia de avocat. Hotărârea arată că orice abatere de la principiile de transparență și echitate nu doar subminează procesul de licențiere, ci și afectează integritatea profesiei de avocat în ansamblu. Astfel, devine imperativ necesară implementarea unor măsuri corective pentru a alinia practicile comisiei la standardele constituționale și juridice stabilite.
47. Hotărârea Curții Constituționale servește ca un reper important în evaluarea și soluționarea problemelor actuale legate de Comisia de Soluționare a Contestațiilor, oferind un cadru legal pentru a asigura integritate, transparență și profesionalism în procesul de licențiere.

IV. CIRCUMSTANȚE PRIVIND EXISTENȚA VICIULUI DEOSEBIT DE GRAV CARE PREJUDICIAZĂ INTERESUL PUBLIC

48. Conform art. 43¹ din Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură, Comisia de soluționare a contestațiilor examinează contestațiile în termen de 7 zile lucrătoare de la data depunerii contestației, **cu evaluarea candidaților conform procedurii prevăzute pentru Comisia de licențiere a profesiei de avocat.**
49. Conform celui de al doilea enunț al alin., (4) art. 28¹ al Statutului profesiei de avocat, **„Pentru a doua probă a examenului de calificare în profesie este evaluată prestația candidatului (înregistrarea ei video/audio) în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.”.**
50. Din conținutul acestor dispoziții rezultă că, evaluarea în cadrul Comisiei de soluționare a contestațiilor se efectuează după audierea înregistrării audio/video a probei orale a fiecărui candidat care a contestat rezultatul examenului de calificare și în baza aceluiași barem pus la baza punctajului oferit pentru răspunsurile oferite la soluționarea celor 3 spețe de la proba orală a examenului de calificare.
51. Din explicația membrului Comisiei de soluționare a contestațiilor (în continuare – „CSC”), dna avocat Dina Potereanu, rezultă că în cadrul ședinței CSC din 06.12.2023 la care s-au examinat contestațiile depuse de Gheorghe CACIUC și Ilie CHIRTOACĂ s-au admis abateri de la normele legale care obligă CSC să respecte aceleași proceduri prevăzute pentru Comisia de licențiere a profesiei de avocat, și anume nu au fost audiate înregistrările audio ale probei orale susținute de cei doi candidați, nu a fost aplicat baremul stabilit de Comisia de

licențiere a profesiei de avocat pentru rezolvarea spețelor trase la sorți de candidați și majoritatea membrilor au renunțat din start la caracterul obiectiv al activității și sarcinii cu care au fost investiți.

52. Astfel, în explicația dnei Avocat Dina Potereanu, se menționează că membrii CSC au renunțat la înregistrarea audio a probelor orale ale celor doi candidați, deoarece acesta ar consuma prea mult timp și au decis aprecierea răspunsurilor candidaților în baza unei aprecieri complet subiective și tendențioase de favorizare a candidaților: *„apoi a întrebat care este baremul maxim pentru punctaj , cineva a răspuns 60 , el s-a zâmbit a spus că e bun la suflet astăzi și le pune la ambii punctaj maxim [...] insistând că urmează să le oferim la toți candidații o șansă, să nu fim atât de duri cu ei, și să le punem punctaj de trecere [...] candidații sunt cam slăbuți, au mult de învățat dar este de acord cu colega să le oferim o șansă, astfel să-i promoveze, stabilindu-le un punctaj de trecere”*.
53. Dna avocat a mai menționat că: *„am venit cu propunerea să ne fie pus la dispoziție un calculator ca să ascultăm toți împreună în cadrul ședinței răspunsurile fiecărui candidat adică a lui Ilie Chirtoacă și Gheorghe Caciuc, pentru a lua o decizie corectă. Am primit refuz de la colegi pe motiv că nu avem timp, că cel puțin două ore urmează să ascultăm răspunsurile candidaților, fapt care i-am contrazis, am spus că înregistrarea candidatului Caciuc G. durează în jur de 28 min și a lui Chirtoacă I. la fel în jur de 28 min, colegii au refuzat”*.
54. Concomitent, în aceeași explicație a dnei avocat Dina Potereanu, rezultă cu unii membri ai CSC nu au avut nici măcar intenția de a aplica baremul de punctare la speța de la dreptul penal și de procedură penală, din motiv că: *„Un alt membru a comisiei a menționat că este civilist și că penalul este mai dificil și s-a axat la determinarea punctajului strict pe partea civilă a răspunsurilor”*. Acest fapt, ne permite să concluzionăm că cel puțin un membru al CSC nu a verificat răspunsurile la spețele disciplinelor drept penal și de procedură penală, implicit nu a aplicat baremul pentru aceste spețe.
55. Aceste circumstanțe nu au fost negate de către alți doi membri ai CSC prin intermediul explicațiilor scrise depuse la Consiliul Uniunii Avocaților, dna avocat Burac-Mihalachi Irina și dl avocat Lupan Vadim. De asemenea, nici dl avocat Igor Tuhari, care a fost audiat în cadrul ședinței Consiliului Uniunii Avocaților din 22.12.2023 nu a negat faptul că aprecierea probei orale a fost efectuată în lipsa audierii înregistrării audio a acesteia.
56. Circumstanțele descrise mai sus sunt confirmate și de secretara Comisiei, Victoria Devițaia. Aceasta a confirmat faptul că în cadrul ședinței Comisiei, membrii acesteia nu au audiat înregistrările audio și nu s-au condus de un barem în procesul de examinare a contestațiilor.
57. Este imperativ să subliniem că, în conformitate cu Legea nr. 1260/2002 și Statutul profesiei de avocat, procesul de calificare și licențiere trebuie să fie imparțial și just, iar orice abatere de la aceste principii fundamentale subminează nu doar credibilitatea sistemului de admitere în profesia de avocat, dar și încrederea publică în integritatea profesiei juridice integrale. În acest context, rolul Comisiilor de Soluționare a Contestațiilor este nu doar de a evalua competența candidaților, ci și de a asigura ca fiecare etapă a procesului de

examinare este în conformitate cu legislația, actele și baremul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, precum și cu standardele etice și profesionale cele mai înalte.

58. Considerăm că adevărul, chiar dacă este dur și în defavoarea profesiei în întregime, trebuie să prevaleze și în acest mod aceste circumstanțe trebuie să devină publice și să contribuie la eliminarea pe viitor a unor astfel de abateri de la normele legale. Este esențial să expunem aceste adevăruri cu o claritate și o fermitate neechivocă, pentru a restabili ordinea și integritatea în procesul de admitere în profesie și pentru a reafirma angajamentul nostru neclintit față de etica și standardele profesionale ale avocaturii.
59. Mai mult, trebuie să subliniem cu vehemență că, procesul de evaluare a fost grav afectat de acțiuni arbitrare ale unor membri ai CSC. Aceste acțiuni, care sfidează nu doar profesia de avocat, dar și principiile fundamentale ale unei evaluări corecte și obiective, constituie un atac direct asupra integrității și credibilității întregului sistem de admitere în profesie și pune în umbră toți avocații care au acces în profesie. Prin urmare, este imperios necesar să abordăm aceste probleme cu o seriozitate maximă și să intervenim pentru restabilirea unui proces de evaluare echitabil și transparent.
60. Graficul afișat mai sus cu punctajul acordat candidaților ilustrează cu claritate discrepanțele în punctajele acordate de membrii individuali ai CSC și favorizarea evidentă de către un membru al CSC, care a și declarat din start la începutul ședinței CSC din 06.12.2023 că va oferi punctajul maxim candidaților. Se observă variații mari între punctajele acordate de diferiți membri, cu unii oferind punctaje extrem de generoase, în timp ce alții au fost mult mai restrictivi. Mai mult, există o diferență semnificativă între punctajele finale acordate de CSC și cele ale Comisiei de Licențiere, sugerând o lipsă de coerență, care nu poate fi explicată decât prin neaplicarea baremului stabilit de Comisia de licențiere și subiectivitate în procesul de evaluare.
61. Această situație ridică serioase întrebări nu doar despre competența și integritatea membrilor CSC, dar și despre validitatea întregului proces de evaluare și examinare. În absența unei evaluări riguroase și conforme cu procedurile stabilite, integritatea examenului de calificare și încrederea în procesul de licențiere a avocaților sunt grav compromise.
62. De aceea, soluția legală care se impune în cazul unor asemenea abateri de la legislație este constatarea abaterilor și încălcărilor care au avut loc, cu invalidarea rezultatelor și aprecierilor oferite de CSC în partea celor doi candidați și refuzarea în admiterea acestora în profesia de avocat.
63. Considerăm că evaluarea contestațiilor de către CSC în lipsa audierii înregistrării audio a probei orale ale candidaților reprezintă o încălcare și un viciu esențial admis în cadrul procedurii administrative, de care nu se poate trece și care, în rezultatul omisiunii perpetuate de către CSC, nu poate fi înlăturat prin alte metode decât prin invalidarea rezultatelor contestațiilor și emiterea unui act administrativ defavorabil pentru cei doi candidați privind refuzul în admiterea (neadmiterea) în profesia de avocat.

64. Totuși, având în vedere că nu s-a constatat contribuția și vina candidaților la ilegalitățile admise de CSC, Comisia de licențiere a profesiei de avocat consideră just și echitabil ca cei doi candidați să participe repetat la proba a doua (proba orală) a următorului examen de calificare în profesia de avocat organizat de Comisia de licențiere a profesiei de avocat.
65. În acest sens, facem referire la aplicabilitatea articolului 16 din Codul Administrativ în contextul dat, reflectând asupra dreptului discreționar al autorității publice și a modului în care acesta a fost exercitat de Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat.
66. Articolul 16 definește dreptul discreționar ca fiind capacitatea autorității de a alege între mai multe soluții posibile, care corespund scopului legii atunci când se aplică o dispoziție legală. În cazul în discuție, Comisia de Licențiere a optat pentru o soluție care permite candidaților să participe din nou la proba orală. Această decizie reflectă o interpretare a dreptului discreționar în spiritul realizării obiectivelor legii, având în vedere că nu s-a constatat contribuția sau vina candidaților în ilegalitățile admise de CSC.
67. Pe de altă parte, partea a doua a articolului 16 stipulează că exercitarea dreptului discreționar nu trebuie să fie arbitrară. Prin urmare, în lumina circumstanțelor cauzei, afirmăm că soluția Comisiei de Licențiere este una bine fundamentată și departe de a fi arbitrară. Comisia a realizat o evaluare atentă a circumstanțelor, cu accent pe echitate și corectitudine. Soluția de a permite candidaților să repete proba orală demonstrează o încercare de a asigura un tratament echitabil, luând în considerare faptul că implicarea lor în neregulile constatate nu a fost dovedită.
68. Astfel, soluția Comisiei este în deplină conformitate cu spiritul Articolului 16 din Codul Administrativ, reflectând o utilizare echilibrată și judicioasă a dreptului discreționar, într-un mod care urmărește echitatea și corectitudinea, fără a se abate în zona arbitrariului sau a injustiției. Aceasta subliniază angajamentul Comisiei de a trata fiecare caz cu seriozitate și responsabilitate, asigurându-se că toate deciziile luate sunt în concordanță cu principiile legale și etice care guvernează profesia de avocat.
69. În alt registru, potrivit art. 137 din Codul Administrativ în contextul soluției Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat, sunt aduse argumente suplimentare care susțin validitatea acestei decizii.
70. Conform primului alineat al articolului, autoritățile publice, sunt obligate să acționeze cu bună-credință, în limitele stabilite de lege și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Prin soluția sa de a permite candidaților să repete proba orală, Comisia reiterează că acționează în limitele legale, cu scopul de a asigura echitate și corectitudine în procesul de calificare, respectând astfel principiul bună-credinței.
71. Alineatul (2) stabilește că, în cazul în care mai multe consecințe juridice sunt posibile și doar una este legală, dreptul discreționar se reduce la alegerea acelei soluții legale. În situația dată, Comisia a evaluat toate opțiunile și a ales soluția care se conformează cel mai bine principiilor legale, oferind candidaților posibilitatea de a repeta proba într-un cadru echitabil.

72. Al treilea alineat subliniază necesitatea tratării identice a situațiilor similare. Decizia Comisiei reflectă acest principiu, asigurând că toți candidații implicați în situația dată sunt tratați egal. Aceasta indică o abordare consistentă și echitabilă, crucială pentru menținerea încrederii în procesul de calificare.
73. În final, alineatul (4) menționează că, dacă autoritatea publică a acționat într-un anumit mod într-o situație, ar trebui să procedeze similar în cazuri asemănătoare. Aceasta implică o responsabilitate pentru Comisia de Licențiere de a menține un standard constant în deciziile sale, promovând astfel predictibilitatea și echitatea în aplicarea legii.
74. Prin urmare, decizia Comisiei de a permite candidaților să repete proba orală se aliniază nu doar cu prevederile Articolului 16, dar și cu principiile enunțate în Articolul 137 din Codul Administrativ, demonstrând o aplicare conștiincioasă și echitabilă a dreptului discreționar în contextul dat.

V. REFUZUL ÎN EMITEREA ACTULUI ADMINISTRATIV FAVORABIL

49. La data de 26.12.2023 dl Ilie CHIRTOACĂ a depus cerere prin care a solicitat eliberarea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat privind promovarea examenului de calificare a acestuia în profesia de avocat și admiterea în profesia de avocat.
50. În lumina circumstanțelor constatate în capitolul precedent, care au fost confirmate și de secretara Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, care a asigurat secretariatul CSC, circumstanțe indică asupra unor vicii esențiale admis în cadrul procedurii administrative desfășurate de către CSC, care impune invalidarea rezultatelor și aprecierilor oferite de CSC în partea celor doi candidați și refuzarea în admiterea acestora în profesia de avocat.
51. Pornind de la principiul *a majori ad minus* („cine poate mai mult, poate și mai puțin”) rezultă că autoritatea publică este în drept nu doar să retragă actele administrative, ci se poate pronunța și corecta operațiunile administrative efectuate în cadrul procedurii administrative.
52. Având în vedere viciile deosebit de grave, așa cum au fost definit în sensul art. 141 CA descrise mai sus, Comisia de Licențiere menține fără modificări hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 4/25/2023 din 27.11.2023 și nr.4/27/2023 din 29.11.2023, refuză în emiterea actului administrativ favorabil privind admiterea în profesia de avocat a candidaților Gheorghe CACIUC și Ilie CHIRTOACĂ și respinge ca neîntemeiată cererea candidatului Ilie CHIRTOACĂ, nr. 3681/2023 din 26 decembrie 2023, reieșind din următoarele circumstanțe de drept și de fapt:
53. Valabilitatea actului administrativ (Art. 139 CA): Articolul 139 (3) stabilește că un act administrativ individual rămâne valabil până când este retras, revocat sau anulat în alt mod, sau până când se consumă prin expirarea timpului sau în alt mod. De asemenea, art. 139 al. (5) stabilește că un act administrativ individual nu produce efecte juridice.
54. Nulitatea actului administrativ (Art. 141 CA): Conform articolului 141 (1) din CA, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de

grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor relevante. În situația Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, există motive întemeiate să se considere că actul administrativ conține vicii grave, având în vedere arbitrariul și lipsa de consecvență: Comportamentul membrilor Comisiei și abaterea de la standardele și practicile anterioare sugerează vicii grave în evaluarea candidaților. Încălcarea principiilor de transparență și echitate: Conform analizei problemelor actuale și a Hotărârii Curții Constituționale, procesul de evaluare actual pare să contravină principiilor de transparență, echitate și drepturilor constituționale, elemente fundamentale în aplicarea legii.

55. În concluzie, menținerea fără modificări hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 4/25/2023 din 27.11.2023 și nr.4/27/2023 din 29.11.2023, refuzul în emiterea actului administrativ favorabil privind admiterea în profesia de avocat a candidaților Gheorghe CACIUC și Ilie CHIRTOACĂ și respingerea ca neîntemeiată cererea candidatului Ilie CHIRTOACĂ, nr. 3681/2023 din 26 decembrie 2023, în lumina viciilor deosebit de grave ale actului administrativ emis de Comisia de Soluționare a Contestațiilor este esențială pentru a aduce procesul de licențiere a avocaților în conformitate cu standardele legale și constituționale ale Republicii Moldova. Această acțiune va servi nu doar la corectarea viciilor grave identificate în procesul de evaluare și examinare, dar va contribui și la restabilirea încrederii în integritatea și profesionalismul sistemului juridic, asigurând un proces echitabil și transparent pentru toți candidații care aspiră la profesia de avocat.
56. Reieșind din cele expuse, având în vedere prevederile art. 139, 141 CA, art. 43, art. 43¹, în componența:

TĂBÎRȚĂ Adrian – președinte;
CREȚU Ion – membru;
GAȘIȚOI Violeta – membru;
GÎRNEȚ Zinaida – membru;
IANAC Igor – membru;
ISTRATE Angela – membru;
LICHII Boris – membru;
SPÎNU Ludmila – membru;
VIERU Vadim – membru;
VLAS Gheorghe – membru;
ZAHARIA Procopie – membru;

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge ca neîntemeiată cererea candidatului Ilie CHIRTOACĂ, nr. 3681/2023 din 26 decembrie 2023;
2. A menține fără modificări hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 4/25/2023 din 27.11.2023 și nr.4/27/2023 din 29.11.2023;
3. A refuza în emiterea actului administrativ favorabil privind admiterea în profesia de avocat a candidaților Gheorghe CACIUC și Ilie CHIRTOACĂ;

4. Reieșind din partea motivată a hotărârii, se informează candidații despre păstrarea dreptului de a susține proba orală a examenului de calificare în profesia de avocat.
5. Prezenta hotărâre poate fi contestată în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev, 3 în termen de 30 zile de la publicare pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Președintele Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat

TĂBÎRȚĂ Adrian